

Alkotmánybíróság

Tárgy: Alkotmányjogi panasz/kiegészítés
Hivatkozási szám: IV/501-3/2016.

1015 Budapest
Donáti u. 35-45.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Ügyazonosító: 11/501-4/2016	
Érkezett: 2016 MÁJ 13.	
Peldány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 2 db	↓

Alulírott [REDACTED] az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény 55.§ (3) bekezdése alapján, a rendelkezésemre álló 30 nap határidőben, Dr. Bitskey Botond Főtitkár Úr 2016. április 7. napján kelt IV/501-3/2016. számú felhívására tekintettel a 2016. január 4. napján kelt és az Alkotmánybírósághoz 2016. március 10. napján érkezett alkotmányjogi panasz indítványomat az alábbiakkal kiegészítem.

Főtitkár Úr felhívása szerint indítványom azért hiányos, mert az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét nem fejtettem ki kellő részletességgel, valamint indokolásomat nem támasztottam alá megfelelő alkotmányjogi érveléssel.

Az Abtv. 52.§ (1) és (1b) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Pesti Központi Kerületi Bíróság 13.Szk.22.380/2015/3. számú és 11.Szpi.38/255/2015/2. számú végzésének alaptörvény-ellenességét, és azokat semmisítse meg, mert sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő jogomat.

1. Alkotmányjogi panasz indítványomat az Abtv. 27.§-a alapján terjesztem elő, mely szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

- az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és
- az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

2. Egyedi ügyben érintett személy vagyok, mert az alkotmányjogi panaszommal támadott jogerős bírói végzés olyan szabálysértési ügyben keletkezett, amelyben eljárás alá vont személy minőségben vettem részt.

3. A támadott bírói végzés az ügy érdemében hozott döntés, mely az első fokon eljáró szabálysértési hatóság határozatát akként változtatta meg, hogy magatartásomat a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértésnek minősítette, a velem szemben kiszabott 50.000,- forint pénzbírságot 25.000,- forint pénzbírságra mérsékelte. Egyebekben a szabálysértési hatóság határozatát hatályban tartotta. Ennél fogva a jogerős végzés a szabálysértési hatóság határozata alapján kötelez a közúti közlekedés rendjének megzavarása szabálysértés kapcsán keletkezett 102.870,- forint szabálysértési költség viselésére is.

4. A végzés Alaptörvényben biztosított jogaimat azáltal sérti, hogy lényeges kérdésre vonatkozóan hiányos indokolást tartalmaz, illetőleg a végzés kiegészítésére vonatkozóan előterjesztett határozott kérelmet a bíróság önkényesen perújítási kérelemként bírálta el. Ebből következően jogellenesen kell olyan szabálysértési költséget viselnem, amely valójában az államot terhelné. Ugyanis a szabálysértési hatóság két szabálysértés miatt folytatott velem szemben eljárást, a bíróság pedig azért a szabálysértésért (a közúti közlekedés rendjének megzavarása), amely kapcsán a szabálysértési költség keletkezett, nem állapította meg a felelősségemet. Álláspontom szerint a szabálysértési kifogást elbíráló jogerős végzés és e végzés kiegészítésére irányuló, de a bíróság által perújítási kérelemként elbírált kérelmemet elutasító végzés az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított jogomat sérti.

5. Jogorvoslati lehetőségeimet kimerítettem.

A szabálysértési hatóság 01802/563-15/2014. szabs. számú határozata ellen képviselőm útján kifogást nyújtottam be, amelyben kértem a terhemre rótt két szabálysértés elkövetése miatt az eljárás megszüntetését. Jogorvoslati kérelmem alapján született meg a 13.Szk.22.380/2015/3. számú jogerős végzése, amellyel szemben fellebbezésnek nincs helye.

Képviselőm útján 2015. november 5. napján előterjesztett indítványomban határozott kérelmet nyújtottam be a kifogást elbíráló jogerős végzés kiegészítésére annak érdekében, hogy a bíróság jogerős végzését kiegészítve rendelkezzen a közúti közlekedés rendjének megzavarása szabálysértés megszüntetéséről, és e szabálysértés kapcsán keletkezett 102.870,- forint szabálysértési költség állam általi viseléséről. A jogerős végzés kiegészítésére irányuló határozott kérelmemet a Pesti Központi Kerületi

Bíróság önkényesen perújítási kérelemnek minősítette, amit a 11.Szpi.38/255/2015/2. szám alatt hozott végzésével elutasított. A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 27.Szef.84/2015/2. számú jogerős végzésében a perújítási kérelmet elutasító bírósági végzést hatályban tartotta.

6. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. A támadott végzést 2015. október 1. napján hirdették ki és 2015. november 9. napján kézbesítették részemre, tehát az alkotmányjogi panaszom előterjesztésére a törvényi határidőn belül került sor.

7. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Álláspontom szerint e követelménynek alkotmányjogi panaszom megfelel.

A szabálysértési hatóság határozata ellen benyújtott kifogásban határozott kérelmet nyújtottam be arra vonatkozóan, hogy a bíróság a közúti közlekedés rendjének megzavarása szabálysértés miatt indult eljárást a Szabs. tv. 83.§ (1) bekezdés ba) pontja alapján szüntesse meg, míg a kifogást elbíráló jogerős végzés kiegészítésére irányuló kérelmemben határozott kérelmet nyújtottam be arra vonatkozóan, hogy a bíróság a közúti közlekedés rendjének megzavarása szabálysértésem vonatkozásában a Szabs. tv. 83.§ (1) bekezdés bc) pontja alapján az eljárás megszüntetéséről, a Szabs. tv. 92.§ (4) bekezdés és 116.§ (2) bekezdés alapján pedig a szabálysértési költség állam általi viseléséről rendelkezzen.

A bíróság a 13.Szk.22.380/2015/3. számú végzés kiegészítésére irányuló határozott kérelmemet önkényesen perújítási kérelemnek minősítette és azt, mint perújítási kérelmet utasította el a 11.Szpi.38/255/2015/2. számú végzésében. E végzésben a bíróság utalt rá, hogy a közúti közlekedés rendjének megzavarása szabálysértés miatt ellenem indult eljárást a bíróság nem megszüntette, hanem „átminősítette” a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértésnek, azonban a bíróság a kifogás érdemi elbírálásáról hozott jogerős végzésében nem adott számot arról, hogy a közúti közlekedési baleset okozásával összefüggésben milyen KRESZ szabályt szegtem meg. A bíróság a kifogás elbírálásáról hozott jogerős végzés indokolásában leszögezte, hogy a bíróság a KRESZ 3.§ (1) bekezdés c) pontjának megszegését, ezzel a közúti közlekedés rendjének megzavarása szabálysértésért a felelősségemet nem állapította meg. A bíróság kizárólag a KRESZ 58.§ (3) bekezdésének megszegését, ezzel a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés miatt állapította meg a felelősségemet, ennek ellenére a közúti közlekedés rendjének megzavarása szabálysértés miatt az eljárás

megszüntetéséről és e szabálysértés kapcsán keletkezett szabálysértési költség viseléséről a bíróság nem rendelkezett. Véleményem szerint a szabálysértési hatóság eljárását kifogásom alapján felülvizsgáló bíróság vizsgálatának és indokolásának hiányossága a bírói döntéseket érdemben befolyásolta, ami sérti az eljárás tisztességének alkotmányos követelményét.

8. A tisztességes bírósági tárgyaláshoz való jogból fakadó követelményeket az Alkotmánybíróság átfogóan a 7/2013. (III. 1.) AB határozatában az alábbiak szerint foglalta össze:

„[29] 2.1. Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban a tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerének értelmezéséhez az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt Egyezményt (a továbbiakban: Egyezmény) is felhívta, amikor megállapította, hogy az Egyezmény „eljárési garanciákat tartalmazó cikkei általában elfogadott értelmezése szerint a *fair trial* olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás »méltánytalan« vagy »igazságtalan«, avagy »nem tisztességes«. Természetesen különbözik egy eljárás fair voltának megítélése az abban az ügyben döntő nemzetközi bizottságok vagy bíróság eljárásában a magyar Alkotmánybíróság lehetőségeitől, amely elvont normakontrollt végez. Ez utóbbiban csupán a tisztességes eljárás megkövetelte általános ismérvek megállapítására van lehetőség” (ABH 1998, 91, 95.). Az Alaptörvény hatálybalépésével immáron az Alkotmánybíróság feladatai közé tartozik a bírói döntések alaptörvény-ellenességének vizsgálata is, amellyel egyidejűleg jelentkezik a tisztességes eljárás megkövetelte gyakorlati szempontok, így az indokolási kötelezettség meghatározásának igénye is. A Bíróság gyakorlatában az indokolt bírósági döntéshez való jog az Egyezmény 6. Cikkében biztosított tisztességes eljáráshoz való joggal összefüggésben, annak egyik, az Egyezmény szövegében kifejezetten nem nevesített elemeként jelenik meg.

[30] Az Alkotmánybíróság a 61/2011. (VII. 13.) AB határozatában elvi jelentőséggel erősítette meg, hogy “[e]gyes alapjogok esetében az Alkotmány ugyanúgy fogalmazza meg az alapjog lényegi tartalmát, mint valamely nemzetközi szerződés (például a Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmánya és az Emberi Jogok Európai Egyezménye). Ezekben az esetekben az Alkotmánybíróság által nyújtott alapjogvédelem szintje semmiképpen sem lehet alacsonyabb, mint a nemzetközi (jellemzően a strasbourgi Emberi Jogok Bírósága által kibontott) jogvédelem szintje.” {ABH 2011, 291, 321.; legutóbb megerősítve: 32/2012. (VII. 4.) AB határozat; Indokolás [41]}. Az Alkotmánybíróság ilyen megfontolásból kiindulva áttekintette a Bíróságnak az indokolt bírósági döntéshez

fűződő jog tekintetében kialakított gyakorlatát, amelyet az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított jog értelmének meghatározásakor is irányadónak tekint.

[31] 2.2. Az Egyezmény 6. Cikk (1) bekezdése mindenkinek jogot biztosít arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. A Bíróság az indokolt bírói döntéshez való jogot az Egyezmény 6. Cikkében foglalt tisztességes tárgyaláshoz való jog részének tekinti. E jog pontos tartalma a Bíróság elmúlt évtizedek során számos döntésében kimunkált, széleskörű gyakorlatából olvasható ki. E körben a Bíróság kiindulópontja az, hogy a bírói döntésekkel szemben valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami egyfelől elejét veszi az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, másrésztől erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat, és a bírói döntések tekintélyét (*Taxquet kontra Belgium*, 926/05.; 2010. november 16.; § 90.; legutóbb megerősítve: *Shala kontra Norvégia*, 15620/09.; 2012. július 10.; § 29.). A Bíróság következetes gyakorlata szerint a tisztességes eljárás és a jogállamiság elvéhez tartozik az a követelmény, hogy a bíróságok a döntéseik alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassák be (*Suominen kontra Finnország*, 37801/97.; 2003. július 1.; § 34.; legutóbb megerősítve: *Vojtechová kontra Szlovákia*, 59102/08.; 2012. szeptember 25.; § 35.). A Bíróság olvasatában az adott bírói döntés természete, és az alapul fekvő egyedi ügy körülményei határozzák meg, hogy milyen terjedelmű és mélységű indokolás elégíti ki az indokolási kötelezettség egyezménybeli követelményét. Ebből következően az indokolt bírói döntéshez fűződő jog megsértését kizárólag az alapul fekvő egyedi ügy összes körülményeinek vizsgálatát követően lehet megítélni (*Tatishvili kontra Oroszország*, 1509/02.; 2007. február 22.; § 58.; *Gradinar kontra Moldova*, 7170/02.; 2008. április 8.; § 107.; legutóbb megerősítve: *Sholokhov kontra Örményország és Moldova*, 40358/05.; 2012. július 31.; § 67.). Éppen ezért elképzelhető, hogy valamely részletkérdésre vonatkozó indokolás teljes elmaradása nem, míg egy lényegesebb kérdésre vonatkozó hiányos indokolás viszont az Egyezmény 6. Cikkében biztosított jog megsértését idézi elő. A Bíróság az indokolások fogyatékoságának foka tekintetében kijelölte azt a határvonalat, amely elválasztja az Egyezménynek megfelelően indokolt határozatokat az Egyezményt sértő hiányos vagy fogyatékos indokolást tartalmazó határozatoktól. Ennek során a Bíróság elvi élel szögezte le, hogy az indokolt hatósági döntéshez való jog semmiképpen sem jelentheti azt, hogy az ügyben eljáró bíróságot a felek valamennyi érvelése tekintetében részletes indokolási kötelezettség terhelné (*Hiro Balani kontra Spanyolország*, 18064/91.; 1994. december 9.; § 27.; *Ruiz Torija kontra Spanyolország*, 18390/91.; 1994. december 9.; § 29.; *García Ruiz kontra Spanyolország*, 30544/96.; 1999. január 21.; § 26.; *Hirvisaari kontra Finnország*, 49684/99.; 2001. december 25.; § 30.; legutóbb megerősítve: *Sholokhov kontra Örményország és Moldova*, 40358/05.; 2012. július 31.; § 67.). A Bíróság ugyanakkor azt is

elvi éllel mondta ki, hogy a döntéssel szemben feltétlen elvárás, hogy a bíróság az ügy lényegi részeit a szükséges alapossággal vizsgálja meg, és erről a vizsgálatáról a határozatának indokolásában is adjon számot. A Bíróság álláspontja szerint nem felel meg az Egyezmény 6. Cikkében foglalt elvárásnak, ha a felülbírálati bírói fórum az alsóbb fokú bíróságnak az ügy lényegi kérdései tekintetében kifejtett érveit további vizsgálat és a vizsgálat indokainak előadása nélkül hagyja helyben (*Helle v. Finnország*, 20772/92.; 1997. december 19.; § 60.; *Karakasis v. Görögország*, 38194/97.; 2000. október 17.; § 27.; *Boldea v. Románia*, 19997/02.; 2007. február 15.; § 30.; *Tacquet v. Belgium*, 926/05.; 2010. november 16.; § 91.; legutóbb megerősítve: *Vojtechová v. Szlovákia*, 59102/08.; 2012. szeptember 25., § 35.). A Bíróság az indokolási kötelezettség teljesítésének vizsgálatakor figyelemmel van arra is, hogy az indokolás hiánya vagy fogyatékosága valamely fél írásban megfogalmazott, világosan és pontosan körülírt kérdését érinti-e (*Hiro Balani kontra Spanyolország*, 18064/91.; 1994. december 9.; § 28.; *Ruiz Torija kontra Spanyolország*, 18390/91.; 1994. december 9.; § 30., legutóbb megerősítve: *Ilyadi kontra Oroszország*, 6642/05.; 2011. május 5.; § 44.).

[32] Az Egyezmény jogvédelmi rendszerében a bírói döntéseknek a tisztességes eljárás által megkövetelt indokolása iránti igény egyfelől szoros összefüggésben áll a jogorvoslathoz fűződő joggal, ugyanis e jog hatékony gyakorlására kizárólag a bíróság döntését alátámasztó indokok ismeretében nyílik valódi lehetőség (erről lásd: *Baucher kontra Franciaország*, 53640/00.; 2007. július 24., §§ 47–51.). Másfelől szoros összefüggés mutatkozik az indokolási kötelezettség teljesítése, és a tisztességes eljáráshoz fűződő jogból fakadó azon alkotmányos igény között, hogy az eljárásban szereplő fél meghallgatást nyerhessen, azaz kérelmét a bíróság megvizsgálja (erről lásd: *Shala v. Norvégia*, 15620/09.; 2012. július 10., § 29.). Ennek oka az, hogy kizárólag a kellő alapossággal indokolt bírói határozatból tűnhet ki, hogy az ügyet eldöntő bíróság ténylegesen figyelembe vette-e a felek által előterjesztett bizonyítékokat és érveket.

[33] 3. Az indokolt bírói döntéshez fűződő jog ebből következően az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerén belül jelentkezik. Az alkotmányos előírás ugyanakkor kizárólag az eljárási törvényekben foglaltak szerint kötelezheti a bíróságot a döntésének alapjául szolgáló indokok bemutatására. Ebből következik, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény e szabályát mindig együtt olvassa a jogvita jellege, és az adott ügy típusa által kijelölt konkrét eljárásjogi szabályokkal. Az Alaptörvény 28. cikk első mondata úgy rendelkezik, hogy "[a] bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik." Az Alaptörvény 28. cikke tehát a bíróságokkal szemben azt a követelményt fogalmazza meg, hogy ítélezésük során a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék és alkalmazzák. Figyelemmel az Alaptörvény 28. cikkében előírt jogszabály értelmezési kötelezettségre is, az Alkotmánybíróság azt

vizsgálja, hogy az indokolási kötelezettséget előíró eljárási jogszabályokat a bíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelően alkalmazta-e. Az Alkotmánybíróság tehát a rendes bíróságoktól eltérően nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon [3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]]. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság nem vizsgálja azt sem, hogy az indokolásban megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket, vagy a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás megalapozott-e. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat [3237/2012. (IX. 28.) AB végzés, 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]].

[34] Ehhez képest az Alkotmánybíróság által vizsgált, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvényellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposítással megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket."

10. Egyebekben a 2016. január 4. napján kelt alkotmányjogi panasz indítványomat fenntartom.

Kelt: Mosonmagyaróvár, 2016. május 9.

Tisztelettel

Melléklet:

1. Kifogás a 01802/563-15/2014. szabs. számú határozat ellen
2. Indítvány a 12.Szk.22.380/2015/3. számú végzés kiegészítésére

